



Startcongresssen JEUGD 2025





'Iedereen scheppen van jeugd'

- De brede jeugdreflex?
- Twee getuigenissen
- Reacties en vragen





Maak kennis met Sam

- Neem pen en papier
- Noteer welke gemeentelijke of stedelijke diensten een rol zouden kunnen spelen in dit verhaal

III III III III
III III III III
III III III III





ଶ୍ରୀମତୀ

ଶ୍ରୀମତୀ, ଗୃହସ୍ଥା ଓ ଶିଶୁମତୀ
ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ

Maak kennis met Sam

- Hoeveel gemeentelijke of stedelijke diensten een rol zouden kunnen spelen in dit verhaal?
- Welke?

III III III III
III III III III
III III III III



Wat is de brede jeugdreflex?

- Breed
- Jeugd
- Reflex



Waarom werk maken van de brede jeugdreflex?

- Kinderrechten
- Barometer voor goed lokaal beleid voor alle inwoners





Hoe werk je aan de brede jeugdreflex?

- Verankeren in visie, beleid en praktijk
- Samenwerking tussen beleidsdomeinen
- Traject kindvriendelijke stad of gemeente





Met wie werk je aan de brede jeugdreflex?

- Kinderen en jongeren
- Politici
- Ambtenaren
- Andere belanghebbenden



Label kindvriendelijke Steden & Gemeenten





Label kindvriendelijke Steden & Gemeenten

- Erkent lokale besturen die werken aan kindvriendelijkheid
- Toekenning door een jury
- Label is 6 jaar geldig
- Uitreiking: om de twee jaar





Label kindvriendelijke Steden & Gemeenten

1. (H)erkennen en ruimte geven aan de **diversiteit** onder kinderen en jongeren en aan de diversiteit aan contexten waarin ze opgroeien;
2. Werken vanuit een **gedeelde en gemandateerde visie** op kinderen en jongeren;
3. Een **permanente dialoog** voeren met kinderen en jongeren en zo een vinger aan de pols houden;
4. Kinderen en jongeren kunnen een beroep doen op **kwaliteitsvolle basisvoorzieningen**;
5. **Solidariteit en wederzijdse betrokkenheid** stimuleren en faciliteren, en zo duurzaam samenleven mogelijk maken.





Label kindvriendelijke Steden & Gemeenten

- Stevig voortraject vereist
- Begeleiding Bataljong – op basis van toolkit
 1. Kindvriendelijkheid analyseren
 2. Belevingsonderzoek
 3. Strategie kindvriendelijkheid
- Doorlopend: werken aan draagvlak



A photograph of three children standing outdoors in front of a horse. The child on the left is a girl with curly hair wearing a blue t-shirt. The child in the middle is a girl with face paint (yellow and purple) wearing an orange t-shirt with a cartoon girl. The child on the right is a girl with a blue snowflake on her forehead wearing a pink t-shirt with the text 'SMILE & PASS IT ON'.

Kind- en jeugdvriendelijke stad Roeselare



18 februari 2025

RSL is een stad waar kinderen en jongeren graag zijn, een stad waar ze zichzelf kunnen zijn en zich zo goed mogelijk kunnen ontwikkelen.



4 BERENPOTEN



Een stem voor kinderen en jongeren



Talenten van kinderen en jongeren



Alle kinderen en jongeren tellen mee



**Spelen en ontmoeten in
een veilige en groene stad**

Mijlpalen traject kind- en jeugdvriendelijke stad

Mei 2017:
opstart
traject

Najaar 2017:
strategie

2018: belevings-
onderzoek

2019: analyse:
missie visie
actieplan

Juli 2020:
indienen
kandida-tuur

Mei 2023:
tussen-
tijdse jury

2025: voor-
bereiden
opnieuw
indienen

Mei 2026
Indienen
aanvraag
nieuw label

Een stem voor kinderen en jongeren



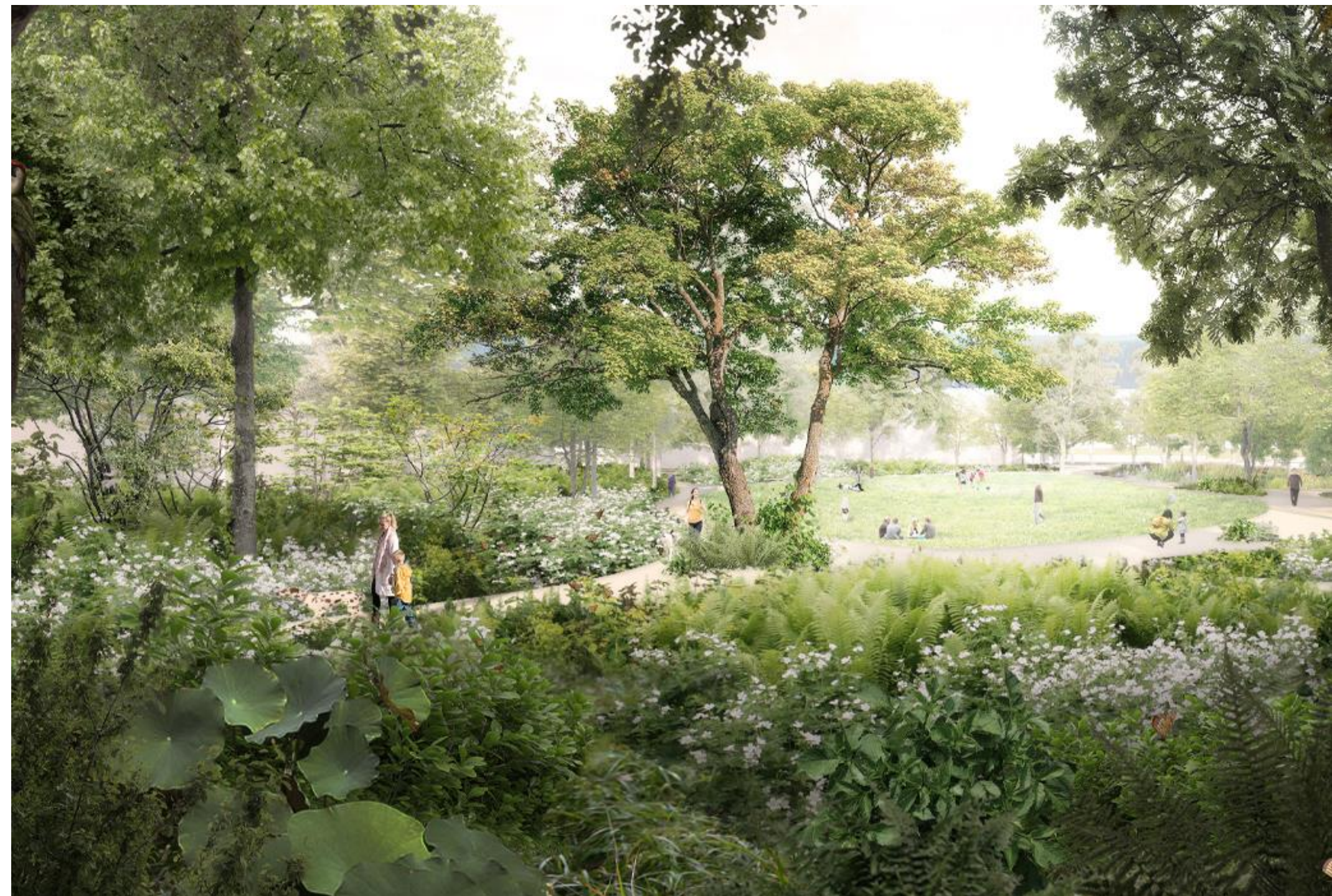
Een stem voor kinderen en jongeren



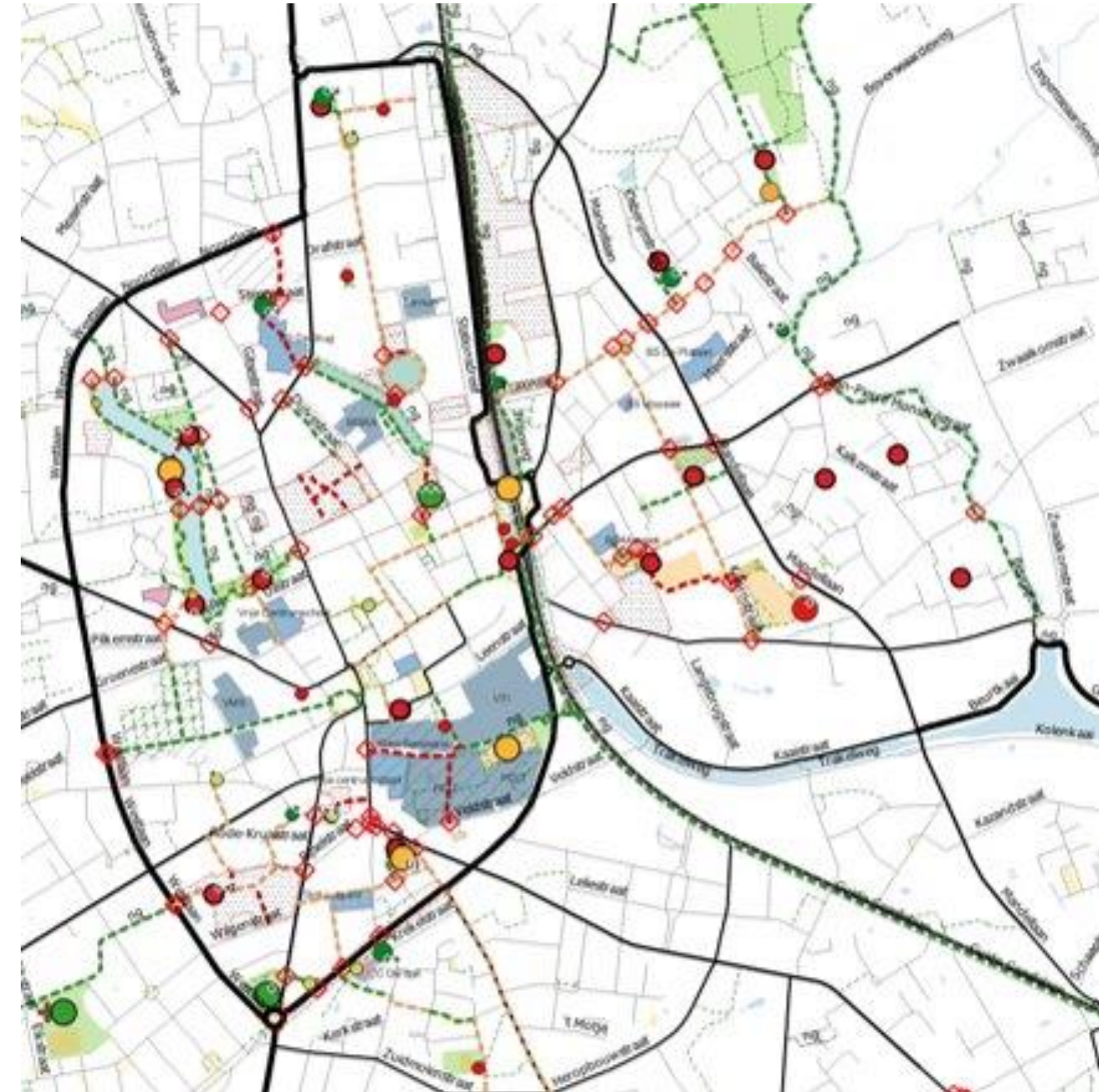
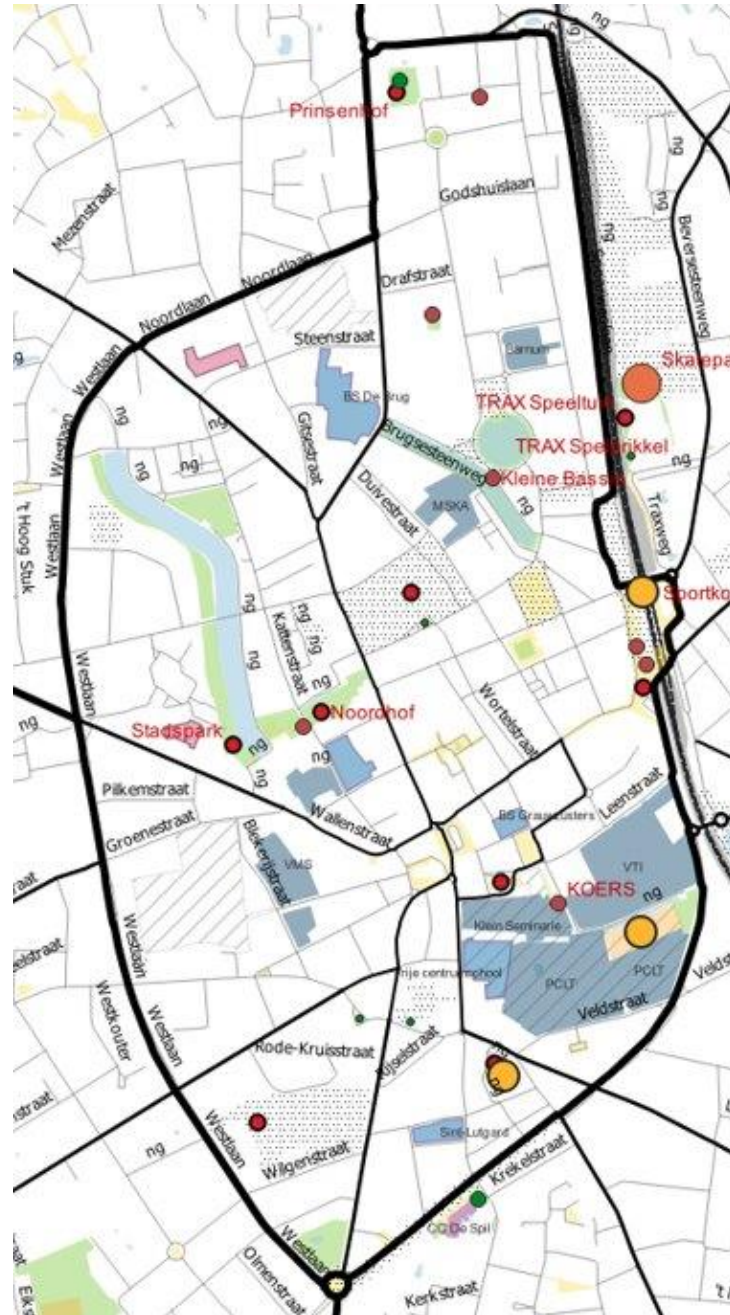
Talenten van kinderen en jongeren



Spelen en ontmoeten in een veilige en groene stad



Spelen en ontmoeten in een veilige en groene stad



Spelen en ontmoeten in een veilige en groene stad



Alle kinderen en jongeren tellen mee

Roeselare leert je gepast reageren op discriminatie

Stad Roeselare organiseert een omstaanderstraining die je leert hoe je als getuige gepast reageert op racisme en discriminatie.

ROESELARE / Samenleving

Leerlingen Barnum Roeselare dansen tegen racisme: “Muziek en dans verbinden”



Leerlingen en leerkrachten van het Barnum dansten samen tegen racisme. © Stefaan Beel



Thema van de Wiebelweek was 'In de natuur' en dat werd ook doorgetrokken in de show. © Maxime Petit

Anderstalige kinderen tonen talenten in zelf geregisseerde show

Charlotte Denezelle 24.08.22 15:50

Alle kinderen en jongeren tellen mee



Stad Roeselare, stad Izegem en gemeente Hooglede lanceren samen met Arktos, groep Intro en Buurtsport Boksacademie De Ring. © Maxime Petit

Boksacademie De Ring leert jongeren steviger in de schoenen te staan



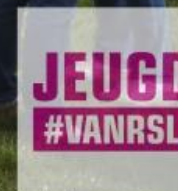
Alle kinderen en jongeren tellen mee





Zomerspeelplaats





Bedankt!

Matthijs Samyn

Schepen

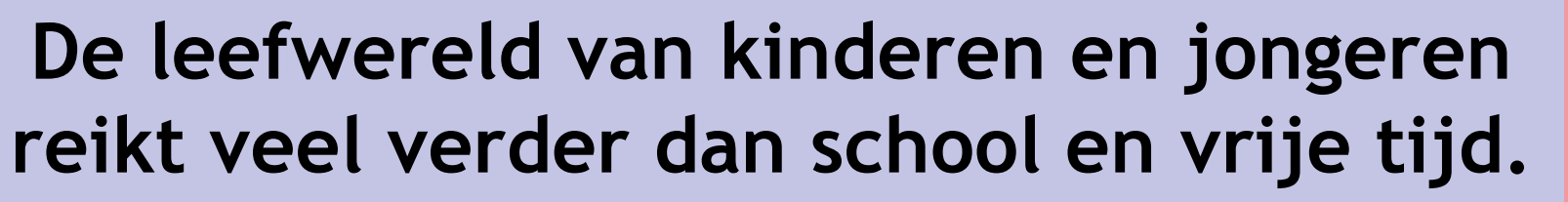
matthijs.samyn@roeselare.be

051/26.22.15



Iedereen schepen van jeugd
Hoe werk je aan breed draagvlak?





Draagvlak

- Kweken van een houding
- Tijd & Mandaat
- Draagvlak creëren = nooit klaar



Bron: Bataljong 'Afwegingskader beleidsparticipatie'



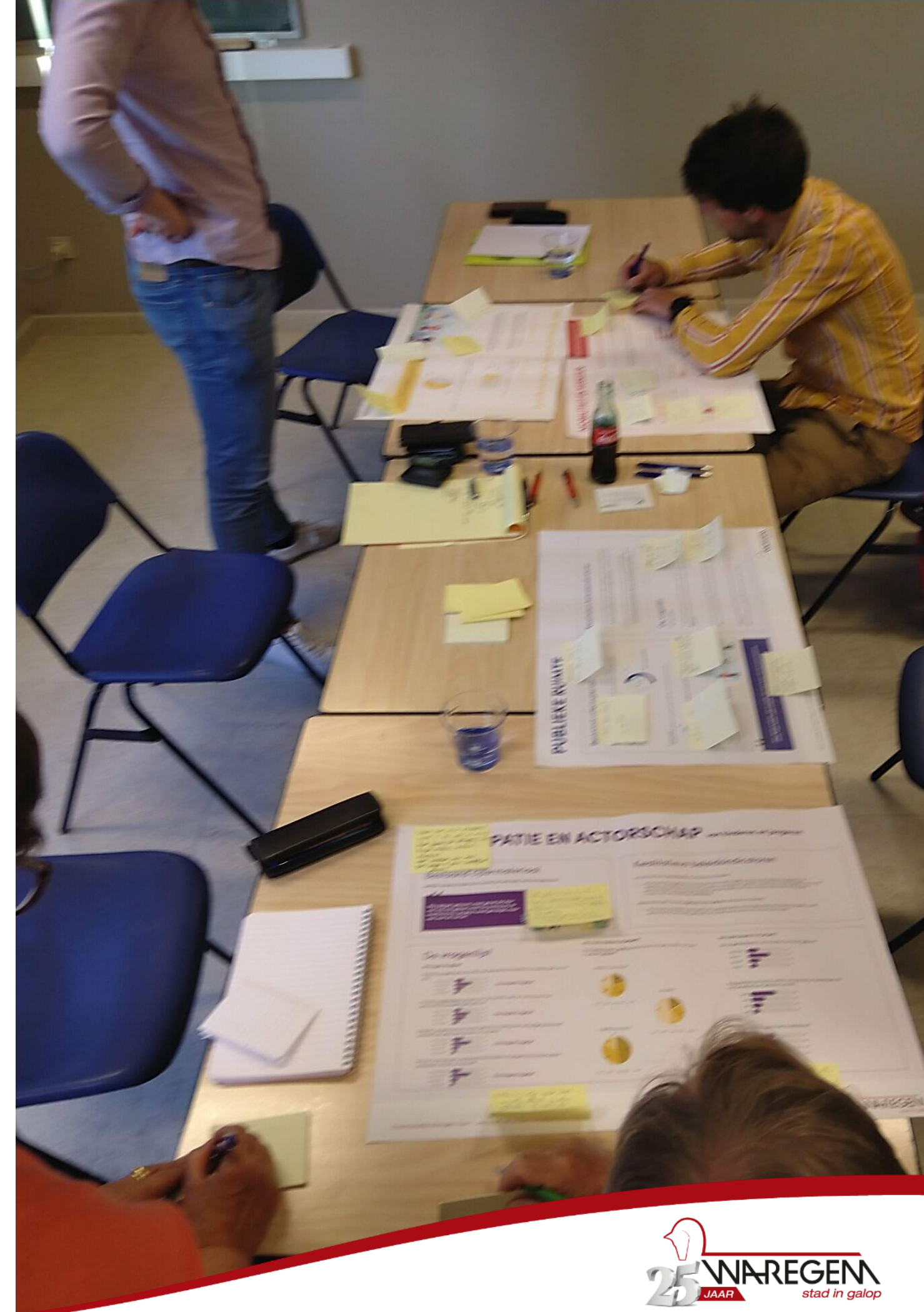
Casus: Stuurgroep Kindvriendelijk

- Intern & extern
- Harde & zachte sectoren
- Beleid & uitvoerende profielen
- Strategische figuren en ambassadeurs



Draagvlak bij personeel

- Bevestigingen & diepteinterviews
- MAT + ALDI
- Goed gevormd



Draagvlak politiek

- Zoek successen op
- Koppel genoeg terug
- Breng schepenen eens in contact met een jongere
- Voor schepenen = ken uw pappenheimers



In't kort:

- Wees de gids
- Hard en zacht
- Strategische figuren
- Brede blik bouwt betere dossiers



www.waregem.be





**Vragen of reacties uit het
publiek?**





Bedankt

- tieme.verlinde@bataljong.be
- matthijs.samyn@roeselare.be
- flor.coussement@waregem.be



**Ga voor een participatiecocktail
in jouw gemeente**



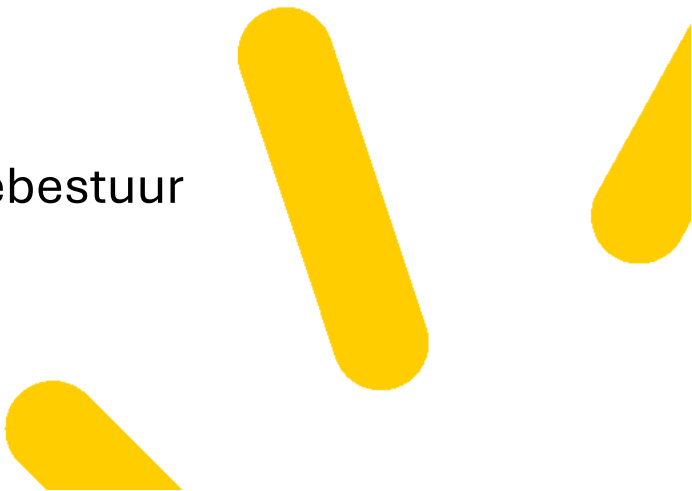


Wat verstaan we onder participatie?

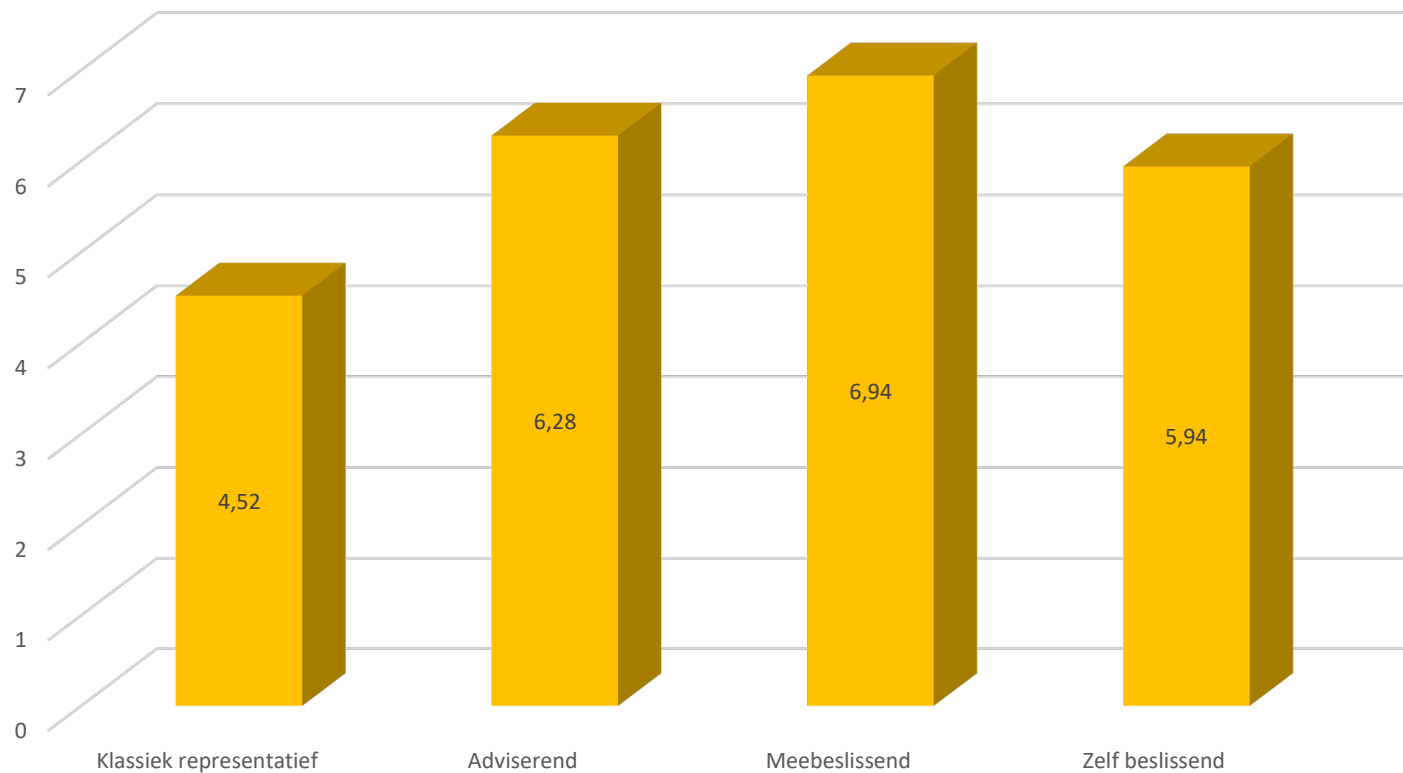
Opwarmer: Een participatieve casus

“Er staat een oude school in het centrum van de gemeente al een aantal jaren leeg. Deze school is eigendom van de gemeente. De gemeente wil de school een herbestemming geven. Er zijn verschillende mogelijkheden zoals een bibliotheek, een jeugdcentrum, woonzorgcentrum, ontmoetingsplaats enz. Om deze herbestemming te realiseren heeft de gemeente middelen voorzien. De beslissing over wat er met de leegstand van de school zal gebeuren, kan op verschillende manieren beslist worden.”

Maak je keuze!

1. Het gemeentebestuur neemt een beslissing zonder inspraak van burgers
 2. Het gemeentebestuur neemt een beslissing na advies van burgers
 3. Het gemeentebestuur en burgers nemen samen een beslissing
 4. Burgers nemen een beslissing zonder tussenkomst van het gemeentebestuur
- 

Onderzoek: De lokale democratie



Welke participatie-instrument scoort het hoogst volgens het onderzoek?

A. Verkiezingen

B. Adviesraden

C. Burgerbevraging

D. Burgerpanel

E. Burgerbudget

**F. Bindend
referendum**

Welke participatie-instrument verkiezen (1) politici en (2) ambtenaren?

A. Verkiezingen (7,47)

B. Adviesraden (7,36)

C. Burgerbevraging

D. Burgerpanel

E. Burgerbudget

F. Bindend referendum





Hoe kijkt Bataljong naar participatie van jonge inwoners?

Visie op participatie

“Participatie is een fundamenteel recht van kinderen en jongeren. Gemeentebesturen hebben hier een belangrijke rol in te vervullen. Ze hebben een grote invloed op de directe leefomgeving van kinderen en jongeren.”

Artikel 12

Luisteren naar de mening van kinderen



Kinderen mogen hun mening geven. Zeker over zaken die hem/haar aangaan. Die mening moet serieus genomen worden. En het moet voor kinderen en jongeren mogelijk zijn om inspraak te hebben.

Visie op participatie

Participatie is een recht.

- Kinderrecht
- Decreet lokaal besturen
- Geïntegreerd jeugddecreeet
- Cultuurpact

Participatie is democratisch.

- 'Demos' 'cratia': het volk heeft de macht
- Democratie is meer dan stemmen, veel kinderen mogen niet stemmen
- Kinderen zijn volwaardige burgers

Participatie is een verrijking.

- Beleid afstemmen op noden
- Vertrouwen verhogen, polarisatie verlagen
- ...



Visie op participatie

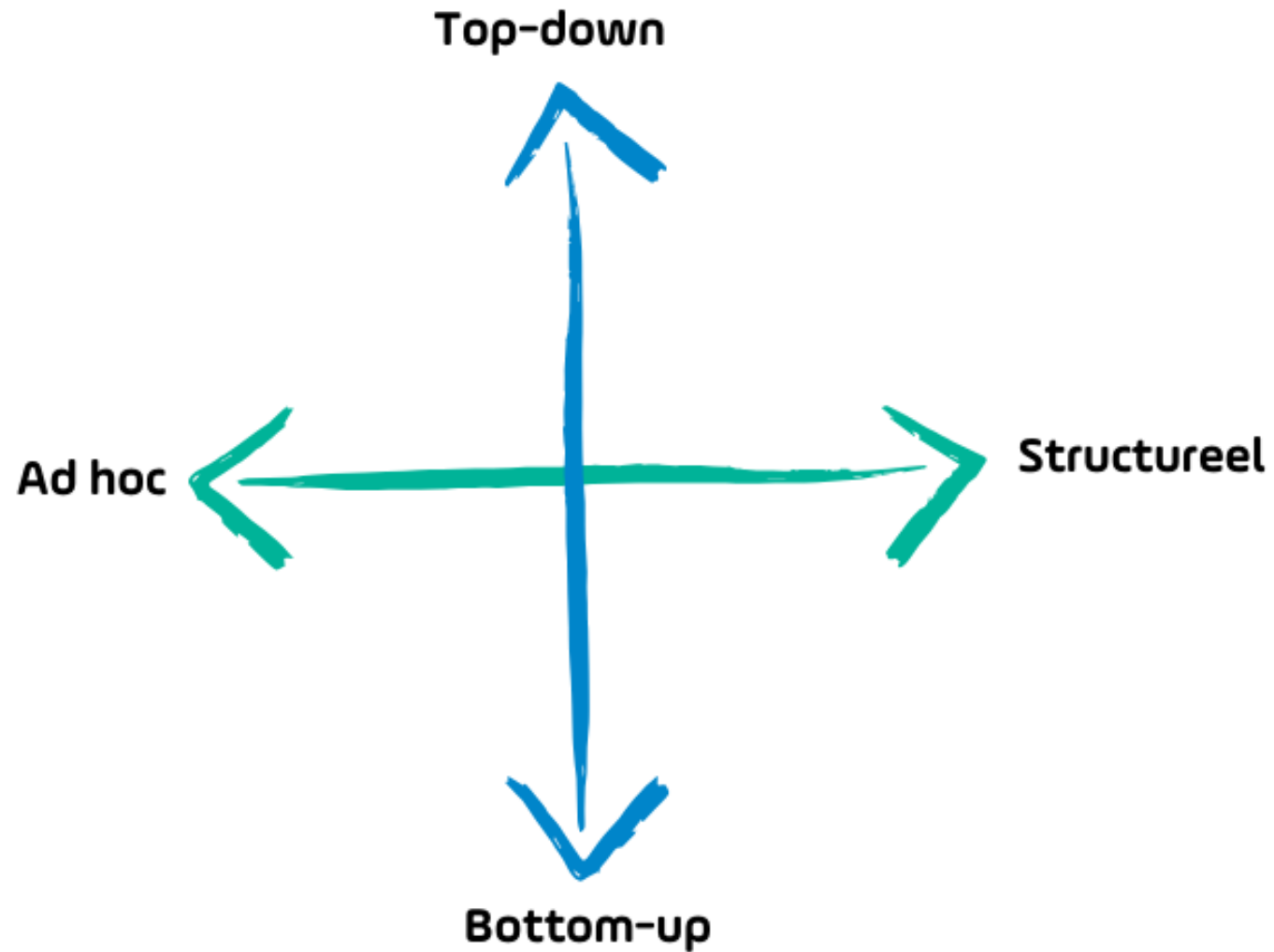
- Er is niet één manier om aan participatie te doen met kinderen en jongeren
- Ga voor een mix van verschillende vormen.
- Kies voor een participatiecocktail





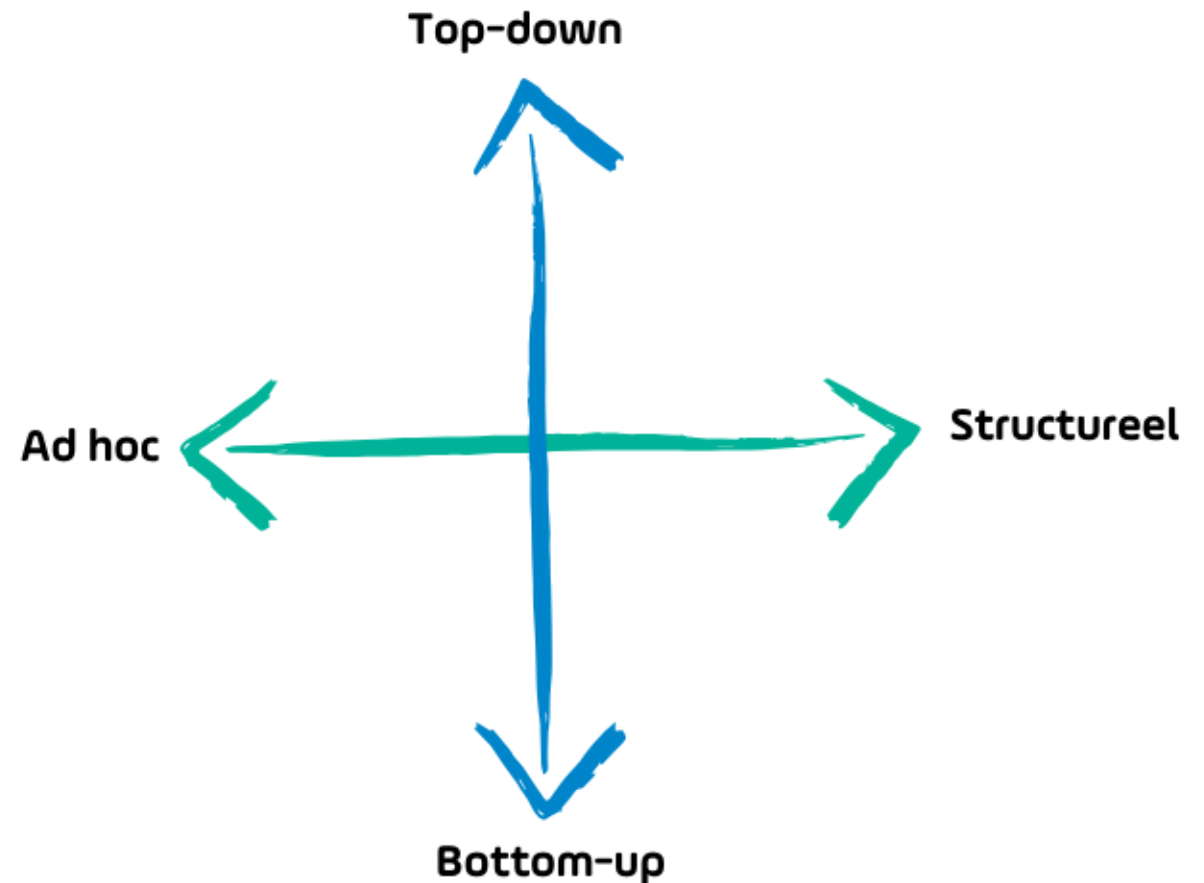
Het participatiekwadrant

Participatiekwadrant

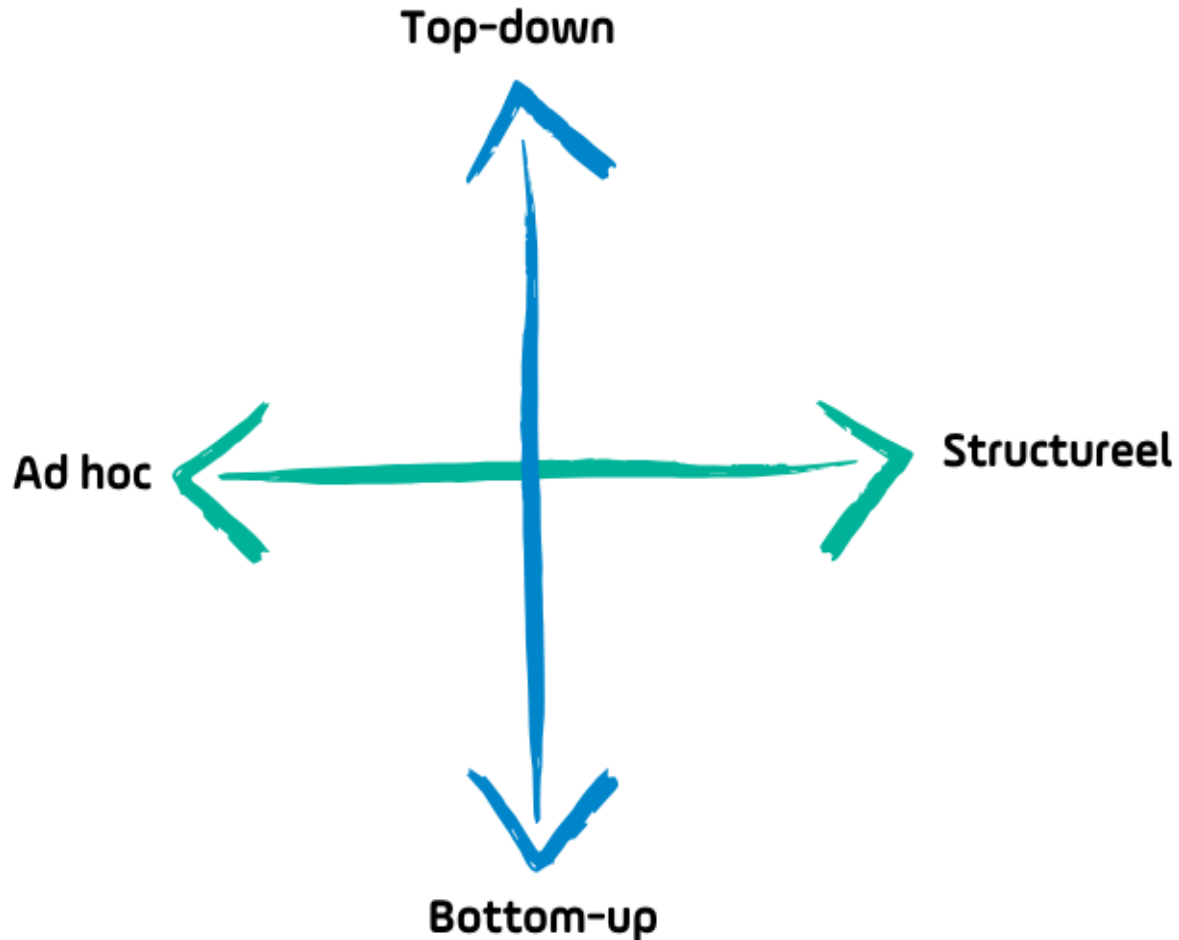


Participatiekwadrant

- **Top-down:** de gemeente organiseert op eigen initiatief een participatieproject en heeft de touwtjes
- **Bottom-up:** het initiatief start vanuit kinderen en jongeren (burgers). Er is een idee of nood ontstaan waar jongeren zichzelf over zullen organiseren



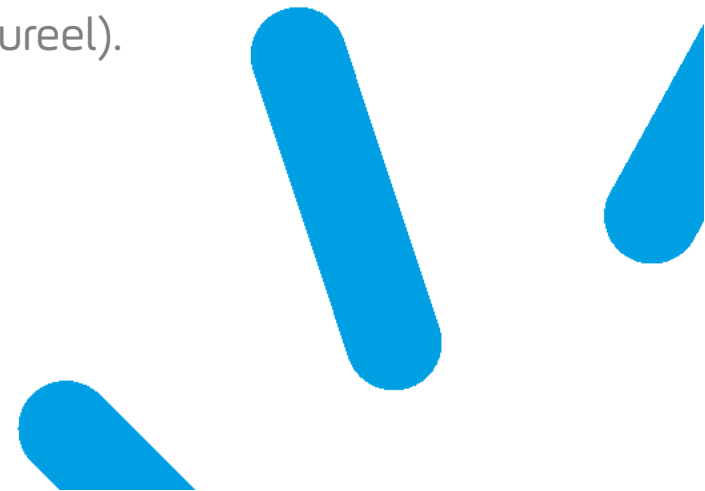
Participatiekwadrant



- **Ad hoc:** tijdelijke projecten die een plotse nood aanpakken of er is een opportuniteit waarover een proeftuin kan georganiseerd worden.
- **Structureel:** Wanneer een participatie-initiatief regelmatig wordt ingepland volgens een vast cyclus.

Een participatiecocktail- waarom?

- De verschillende vormen op de assen zorgen voor een diverse aanpak van participatie.
- De vormen zijn nooit absoluut toe te wijzen aan één as, vaak een combinatie van twee assen.
 - Bv: Bottom-up en structureel: De jeugdraad kan zelf punten op de agenda van het college zetten van onderuit. De jeugdraad is een structurele vorm van participatie.
- Een participatie-initiatief kan ook overgaan van de ene as naar de andere
 - Bv: Er wordt geëxperimenteerd met jongerenbudget over een ad hoc onderwerp.
 - Na succes zal de gemeente dit jaarlijks organiseren (van ad hoc naar structureel).



Een participatiecocktail- waarom?

Elke as heeft een voordeel daarom is een mix interessant

- Structureel: Regelmaat
- Ad hoc: Ruimte voor experiment
- Top-down: Vanuit vragen beleid of zekerheid dat er iets mee zal worden gedaan
- Bottom-up: Vanuit noden



Aan de slag!

Noteer op jullie blaadjes 2 participatie-initiatieven en die bij verschillende assen horen:

- Iets wat jou beleid pit zou geven:
Een nieuw participatie-initiatief dat je graag wil realiseren in de komende legislatuur.
- Een klassieker: wat is een initiatief dat je sowieso wil verderzetten?
- Steek ze in de cocktailshaker



Samen maken we er een participatiecocktail van!



En wat met de jeugdraad?

- Waar plaatsen we die op het kwadrant?
- Het is een structurele manier om aan participatie te doen.
 - Het is decretaal verankerd –decreet jeugd
- De jeugdraad kan uit eigen initiatief punten op de politieke agenda zetten en werkt zo bottom-up.
- Maar de jeugdraad wordt vaak ook top-down benaderd vanuit de gemeente met adviesvragen.
- De jeugdraad is (soms) het enige structureel verankerde manier voor kinderen en jongeren om aan participatie te kunnen doen.



Wat is dat dan, 'goede' participatie?

- Gezonde participatiecultuur
- Participatieve grondhouding
- Eerlijke proces



Participatiecultuur

Samenspel van onder andere...

- Kindbeeld
 - Beschermend
 - Acterschap
 - Verbindend
- Representatieve stijl
 - Trustee // Delegate // Partisan
- Politiek vertrouwen van de burger



Participatieve grondhouding

Vertrouwen krijgen van jongeren door:

- authentiek te zijn;
- gelijkwaardigheid centraal te stellen;
- open te staan voor wat zich aandient;
- ondersteunend te handelen.

Jeugdopbouwwerker, welzijnswerker, straathoekwerker als goed voorbeeld 😊



Eerlijke participatie

- **Zorg voor ruimte in het beleidsproces.**
 - Wat kan, wat kan niet?
 - Is de vraag die je stelt fundamenteel genoeg?
 - Wat ben je bereid los te laten? Wat niet?
- **Geef deelnemers de juiste informatie.**
- **Koppel op de juiste momenten terug.**





Ondersteuning van Bataljong

Bataljong helpt je op weg...

- Team beleidsparticipatie ontvangt graag al je hulpvragen via de helpdesk
- Visietekst
- Aanbod: Begeleiding op maat, modules, groepstrajecten
- Projecten: Debattle, Aanstekers, Hackathon
- Jeugdraadondersteuning: regionale uitwisselingen, standaardvormingen en vorming op maat.
- Inspiratie, tips & tricks: Dropzone en lopend vuur.





Internationale mogelijkheden

Internationale participatie mogelijkheden?

- Via Erasmus+ kan je **participatieprojecten** indienen die je 'lokaal' kan realiseren.
 - Budget tot 60.000 euro
 - Bv: je wil experimenteren met een geloot jongerenbudget.
- Groepsuitwisselingen:
 - Met een groep jongeren naar het buitenland om uit te wisselen met andere jongeren.



Internationale participatie mogelijkheden?

- Solidarity corps – Solidariteitsprojecten
 - Pak met jongeren een 'sociale nood' aan in je gemeente.
- Accreditatie:
 - Bataljong heeft 3 jaar structurele middelen om over de landgrenzen te kijken en ons te laten inspireren.





Vragen?



bataljong

Sterk beleid
voor jonge inwoners

Vrijetijdschansen voor alle kinderen en jongeren?
Jij bent regisseur!

Bataljong • Ossenmarkt 3 • 2000 Antwerpen • 03 821 06 06 • info@bataljong.be • www.bataljong.be

Waarom Regie Vrijetijdschansen?

Waarom focus op vrije tijd?

1. **Art. 31:** Recht op vrije tijd = Kinderrecht
2. Vrije tijd als **hefboom** voor kansen in andere levensdomeinen
= Europees onderzoek



Waarom Regie Vrijetijdschansen?

Lokaal bestuur

- = meest **nabije** bestuur in het leven van kinderen en jongeren
- = **kans** voor kwalitatieve regie van vrijetijdschansen
- = **Vlaanderen** geeft je die rol vb. BOA-decreet



Vrijetijdschansen

Bovenlokaal

Parking Delhaize

Mosselen

Thuis

Winkelcentrum

Vrijetijds
aanbod

Café/concertzaal/
dancing ...

Open jeugdwerk
initiatieven

Speeltuin

Zwembad

Sportclubs

Gemeentelijk
vrijetijdsaanbod

Speelplein

Skatepark

Jeugdhuis

Grabbelpasaanbod

School

Jeugdwelzijnswerk

Sportpleintjes van
buurtsport

Academie

Jeugdbeweging

Bibliotheek

Speelstraten

Kindervoorstellingen CC

Maar kan dit wel?



Enkele leidende principes voor kwalitatieve regie

1. Kwaliteit wordt bepaald door...

- *de mate waarin het vormgegeven wordt vanuit de leefwereld van **kinderen en jongeren**,*
- *de mate waarin het toegankelijk is voor alle **kinderen en jongeren**,*
- *de mate waarin het gevarieerd EN op maat van **kinderen en jongeren** is*
- *het maximaal focust op het mogelijk maken van vrije keuze door **kinderen en jongeren**.*

Enkele leidende principes voor kwalitatieve regie

2. Jouw basishouding voor kwalitatieve regie...

- **Denk vanuit de leefwereld van kinderen en jongeren:** start vanuit hoe kinderen en jongeren kijken naar vrije tijd in de gemeente. Neem de stem van kinderen en jongeren mee en betrek hen bij het maken van keuzes rond het aanbod van vrijetijdskansen.
- **Werk steeds vanuit evenwaardig partnerschap:** erken diensten, organisaties, kinderen en jongeren in hun expertise. Geef bewust vertrouwen aan partners om mee te werken aan vrijetijdskansen in de gemeente en voorzie kansen voor hen om hier mee over na te denken.
- **Neem de regie op samen met je netwerk:** erken partners in de rol die ze opnemen bij het regisseren en geef hen mandaat om mee vorm te geven aan vrije tijd in de gemeente.
- **Creëer common ground vanuit de lokale maatschappelijke context en het politiek kader:** het politiek kader en de visie van organisaties en verenigingen waar je mee samenwerkt, zullen niet altijd gelijk lopen. Samenwerken kan je ook doen vanuit waar jullie het wel over eens zijn, met respect voor elkaars uiteenlopende visie.

 **Doelgroep**

**Leefwereld
onderzoeken**

Verbinden

 **Vrijetijdschansen**

**Netwerk
bouwen**

Ondersteunen

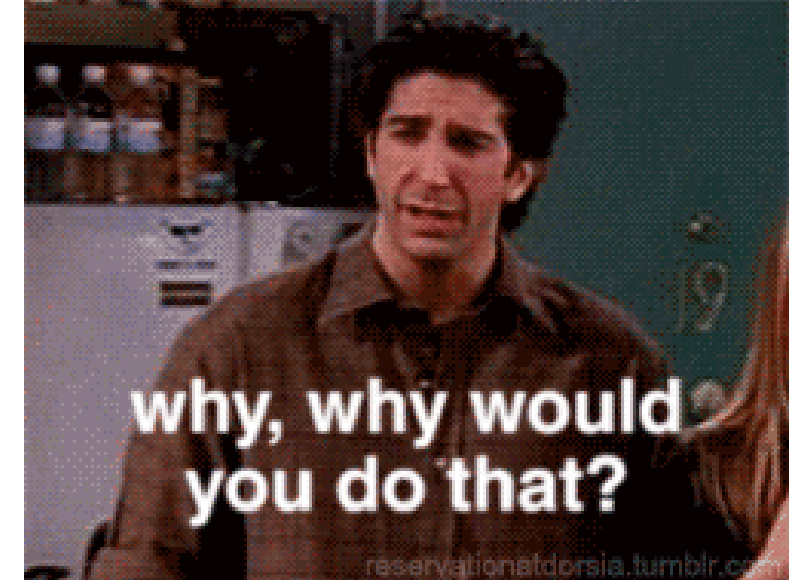
 **Partners**

Lokale visie op vrijetijdschansen

Politiek kader

College - gemeenteraad - MAT

Maatschappelijke context



Even terug naar de waarom?

Meer, betere en bredere vrijetijdschansen voor k&j!



Ga er morgen mee aan de slag!

1. Meerjarenplan

- Regie over diensten heen
- Neem de 'losse delen' op in je MJP (bv. Actie rond belevingsonderzoek tieners)

2. Schakel ons in!

1. Pitch regie vrijetijd
2. [Podcast](#)
3. Inspiratiesessie
4. Vormingsmodule
5. Vorming op maat
6. [Webpagina en visietekst](#)
7. Vorming over specifieke delen (zoals subsidiereglementen, jeugdwerkondersteuning...)
8. Begeleiding op maat
9. [Komaf](#): ondersteuning rond inclusie en diversiteit



bataljong

Sterk beleid
voor jonge inwoners

Vragen?

Bataljong • Ossenmarkt 3 • 2000 Antwerpen • 03 821 06 06 • info@bataljong.be • www.bataljong.be